

**«Козацтво
крізь призму
віків»**

**- до Дня
українського
козацтва.**

2022

*Збірник козацьких літописів : збірник / (упоряд., пер.:
В. Кречотень, В. Шевчук, Р. Іваненко). - К. : Дніпро,
2006. - 967с.*

*Цей збірник - унікальний корпус козацької історії. До нього
входять: Густинський літопис - видатна пам'ятка
української історичної прози першої половини 17 ст., що
охоплює основні події всесвітньої історії, літописну історію
Київської Русі, південно-руських князівств 12-
14 ст., Литовської Русі аж до історичних*

*витоків козацтва; літопис Самійла Величка
наймонументальніший твір української
історико-мемуарної прози 17-18 ст; літопис
Траб'янки - розповідь про походи та битви
козацькі 16-18 ст.*

*У книзі подається найповніше
документальне дослідження,
виразне публіцистично-художнє
висвітлення 112-річного
життєвого шляху Петра
Калниша та складної епохи, на
яку припала діяльність
подвижника. На сторінках твору
можна знайти чимало нових
відповідей на багато болючих
питань складного розвитку і
становлення державництва
України.*

*Кулиняк, Д. «Од Калниша вісті...» :
істор.-докум. повість / Д. Кулиняк ;
(упоряд. і ред. Володимир Зленко). -
К. : Київ. правда, 2004. - 342 с.*

Сеґеда, С. Гетьманські могили / Сергій Сеґеда. - К. : Наш час, 2009. - 438, [1] с. : ілюстр. - (Невідома Україна)

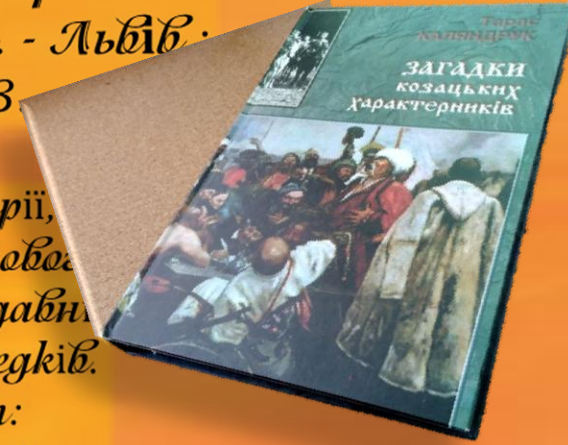
Автор прагнув у ліру можливості узагальнити інформацію, що стосується особливої категорії символів державності України - могили її славетних синів. Назва книги децю умовна: її перший розділ присвячено могилам кількох визначних особистостей Київської Русі. Це вмотивовано тим, що козацькому періоду Вітчизняної історії передувала княжа доба - важливий етап етнічних і державотворчих процесів.

Корнієнко, О. Нариси військової історії України. Сумський слобідський козацький полк 1659-1765 рр. / О. Корнієнко. - К. : Наш час, 2008. - 487, [1] с. - (Невідома Україна)

Книгу присвячено малодослідженій сторінці одного з п'яти слобідських полків. Утворені на засадах полково-сотенного устрою та козацького самоврядування, слобідські полки були автономними формуваннями. Видання приурочено до 350-річчя утворення Сумського козацького полку (1659-1765).

Каляндрук, Т. Загадки козацьких характерників: монографія / Тарас Каляндрук. - Вид. 4-те, доповн. - Львів: Піраміда, 2013

У книзі висвітлено малодосліджені сторінки української історії, міфології, культури, які по-новому розкривають сутність бойового духу та військового мистецтва українського народу через прадавні традиції військової бойової підготовки та втручання наших предків.

Книга також містить унікальний ілюстрований матеріал: фрагменти фресок, графіті та рельєфних зображень, ілюстрації до давніх видань, малюнки, світлини тощо.

Монографія присвячена бойовим мистецтвам українців. Зі сторінок книги оживає самотутня бойова культура наших предків, яка тисячу років допомагала їм захищати рідну землю від ворогів.

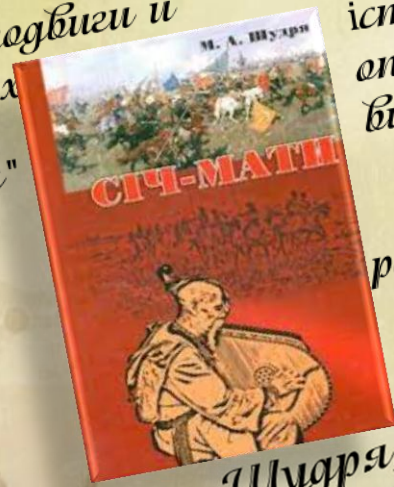
Каляндрук, Т. Таємниці бойових мистецтв України: монографія / Тарас Каляндрук. - Вид. 6-те, доповн. - Львів: Піраміда, 2013. - 302 с.

У виданні представлено понад чотириста зображень із рідкісних джерел, більшість з яких до останнього часу були малодосліджені.

У першій частині історичних спогадів "Із живих уст" вміщені розповіді історично-відомих і маловідомих українців XVII-XIX століть про побут, звичаї, подвиги й життягу простих козаків та їхніх гетьманів.

Друга частина "Відгомін у світах" містить розповіді іноземців про життя та битви козаків зі своїми ворогами.

Третя частина "Торкнувшись серцем історії" містить легендарно-історичні оповідки про козаків та окремих їхніх видатних ватажків.

Четверта частина "Лицарі булави" розповідає про українських гетьманів.

Шудра, М. А. Січ-мати: [іст. спогади] / М. А. Шудра. - К.: Елібре, 2008. - 560 с.

Україна - Польща: єдність зброї крізь віки: [альбом] / [фотограф М. Іващенко; худож.: А. Будник, В. Рагозін]. - К.: Грані-Т, 2007. - 119 с.

Альбом вміщує в собі матеріал про стереотипи польсько-українського протистояння, про битву під Хотинем 1621, 1673 рр., битву під Віднем 1683 р., битву під Варшавою 1920 р., про польсько-українське братерство зброї при виконанні миротвірчої місії у Косово 2000-2007 рр.

Апанович, О. Розповіді про запорозьких козаків / Олена Апанович. -
К. : Дніпро, 1991. - 333, [2] с. : ілюстр. - (Запорозька Січ)

У книжці відомого історика зібрано надзвичайно цікаві,
як правило, маловідомі матеріали з історії
запорозького лицарства, висвітлено трибальний час
замовчуваних трагічних й героїчних сторінок козацької
січової епопеї. Друкуються також вибрані козацькі
пісні та думи.

Кралуєк, П. Козацтво в контексті українсько-польських
стосунків: літературні інтерпретації ранньомодерного
періоду : монографія / Петро Кралуєк. - Київ : КНУТ, 2015.
- 280 с.

У монографії розглянуто еволюцію українського козацтва
протягом ранньомодерного періоду, показано, яку роль
воно відіграло у розвитку українсько-польських стосунків.
Велика увага приділена аналізу козацьких літописів -
Самовидця, Тригорія Трабянки й Самійла Величка.

Толобуцький, В. О. Чорноморське козацтво / В. О. Толобуцький. - Д. : Січ, 2008. - 494 [1] с.

Книга відомого українського історика В.О. Толобуцького (1903-1993) охоплює період останніх десятиліть Запорозької Січі (ліквідована у 1775 р.) і весь час існування Чорноморського козацького війська (1787-1860 рр.), сформованого з колишніх запорожців. У 1860 р. Толобуцькому увагу в цій праці автор акцентує на питаннях соціально-економічної історії чорноморського козацтва.

Леп'явко, С. Козацькі війни кінця XVI ст. в Україні : [монографія] / Сергій Леп'явко. - Чернігів : Сіверян. думка, 1996. - 284, [2] с.

Монографія присвячена першому і одному з найбільших козацьких рухів в історії України. У ній розглядаються причини польсько-козацького конфлікту, повстання Криштофа Косинського 1591-1593 років, молдавські походи 1594-1595 років, міжнародні контакти козацтва, його діяльність на території України та Білорусії взимку 1595-1596 років, хід польсько-козацької війни навесні 1596 року, вплив козацьких війн кінця XVI ст. на суспільну свідомість.

Голобуцький, В. О. Запорізька Січ в останні часи свого існування (1734-1775 рр.) : підручник / В. О. Голобуцький ; [авт. передм. В. С. Мороз]. - Д. : Січ, 2004. - 420, [1] с.

Книга присвячена одному з найбільш захоплюючих періодів історії запорозького козацтва, так званій Новій Січі. Використавши численні архівні матеріали та інші джерела, автор змалював яскраву картину життя та боротьби славнозвісних запорожців.

Антоневич, В. Б. Коротка історія Козащини : [іст. нарис] / В. Б. Антоневич ; [передм. І. І. Глизя]. - К. : Україна, 2004. - 301, [1] с.

До видання увійшли праці визначного втчизняного вченого В. Б. Антоневича (1834-1908): популярний лекційний курс "Коротка історія Козащини" та маловідоме наукове дослідження "Останні часи Козащини на Правобережжі". Спираючись на значний фактичний матеріал, автор доводить, що український народ завжди був демократичною, вільнолюбною спільнотою, що героїчне минуле козацтва - це і є справжня історія нашого краю.

Павленко, С. Загибель Батурина 2 листопада 1708 р. / Сергій Павленко. - 2-ге вид. - К. : Вид. діл "Києво-Могил. акад.", 2008. - 268 с.

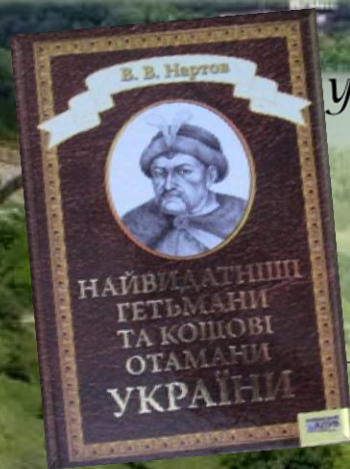
Пропоноване видання - дослідження завершального періоду гетьманування Івана Мазепи. Автор звертає увагу читача на один з найцікавіших і водночас найтрагічніших моментів нашої історії - загибель Батурина 2 листопада 1708 року.

Голобуцький, В. Запорозьке козацтво / Володимир Голобуцький. - К. : Вища шк., 1994. - 537, [2] с.

Прочитавши книгу, ви пройдете героїчними шляхами майже трьохсотрічної історії козацької минуцини аж до останнього вільного подиху Запорозької Січі. В основі дослідження - цікаві вітчизняні і зарубіжні історичні джерела, що багатогранно розкривають картину життя і побуту, матеріальної і духовної культури запорожців, які давно зажили надійної світової слави.

Нартов, В. В. Найвидатніші гетьмани та кошові отамани України / В. В. Нартов. - Х. : Книжк. клуб, 2008. - 317 с.

У виданні зібрано найцікавіші відомості про гетьманів та кошових отаманів України. Матеріал, поданий у цитатах із найрізноманітніших джерел - як найдавніших, так і сучасних, висвітлює життя видатних історичних постатей із різних боків.

Замлинський, В. О. Гетьмани України : монографія / Володимир Замлинський. - Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2008. - 287 с.

У книзі розповідається про гетьманів України, розпочинаючи від Венцеслава Світельдовича й кінчаючи останнім з них - Павлом Скоропадським. Через їх біографії розкриваються маловідомі широкій громадськості сторінки історії України.

*Трушевський, М. Як жив український народ / Михайло Трушевський
; худож. оформ. Юхима Кудя. - К. : Веселка, 1992. - 110, [1] с. :
ілюстр. - (Українське відродження)*

Це унікальна книга, створена патріархом української історії, видатним вченим і політичним діячем Михайлом Трушевським (1866-1934), вміщує в собі практично всі 10 томів його всевітньовідомої "Історії України-Руси".

Ця книга - захоплююча, яскрава розповідь про славетну історію запорозької січі - од витоків і до злочинного зруйнування її царатом.

Антоневич, В. Про козацькі часи на Україні : із переднім сл. про життя та діяльн. В. Антоневича із портр. авт., образами гетьманів та убагали д-ра Мирона Кердуби / Володимир Антоневич. - К. : Дніпро, 1991.

Історія українського козацтва : нариси : у 2 т. / [вїдп. ред. В. А. Сталій]. - 2-ге вид. - К. : Києво-Могил. акад., 2011. Т. 1 / В. А. Брехуненко та ін. - 2011. - 797 с. Т. 2 / А. М. Абраменко та ін. - 2011. - 720 с.

Через сто років після ґрунтовних праць з історії української козащини Михайла Грушевського сучасні українські історики на основі новознайдених документів і матеріалів та досягнень новітньої історичної науки створили узагальнений образ українського козацтва. До першого тому увійшли нариси, які охоплюють генезу та еволюцію козацтва, його цивілізаційну типологію, систему ціннісних орієнтацій та становлення політичної культури.

У другому томі розглянуто етнонаціональні аспекти феномена українського козацтва, козацьке право і судочинство, його православні і геральдичні традиції, специфіку козацького історіописання, сприйняття українського козацтва у західноєвропейському світі. Спеціальні нариси присвячено еволюції козацького стану після ліквідації козацької держави та відродженню козацтва в сучасній Українській державі.

Шевчук, В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення XVII - XVIII ст. : у 2-х кн. / Валерій Шевчук. - Київ: КЛЮ, 2019.

Кн. 1. - 2019. - 790, [2] с.

Кн. 2. - 2019. - 1118, [2] с.

*У виданні репрезентується ціла епоха нашої державності, а саме -
віхи, становлення та руйнація Козацької держави, механізм її
творення та складнощі цього процесу. Автор будує свою систему
розміслив на аналізі державно-правових актів, договорів гетьманів
із державами, а також на літературних джерелах - вишуканих зразках
поетичного мистецтва. Згадуються мільйонні жертви, принесені на вівтар
боротьби за волю й незалежність, котра тривала від повстання Северина
Жаливайка в кінці XVII століття й по Коліївщину 1768 р.*

*У другій книзі видання автор акцентує увагу на спробах врятувати
українську державність, зокрема на орієнтаційних ідеях Богдана
Хмельницького, боротьбі Пилипа Орлика, Івана Скоропадського та Павла
Полуботка за збереження Козацької держави, яка, попри всі зусилля, була
приречена на швидку загибель. Окрема увага приділена «Історії русів» як
одній з найвизначніших пам'яток національної самооборони.*

*Не той сильний, що камінь верже,
а той, що серце в собі держе*

*Підготувала
завідувач відділу обслуговування
Сніжана Колодюк
Кількість джерел: 24*

